

25.8x22.95	1	עמוד 15	מעריב - השבוע	30/12/2020	75674049-2
מדינה חברה כלכלה ומדיניותאבי ויים - מנכ"ל מרכז טאו - 25170					

סיכום עגום: החלשים נשארים מאחור, העצמאים קורסים

הפגיעה בצעירים ■ ההשקעה האפסית בהכשרות ■ הערבויות העלוכות לעסקים ■ דוח מצב המדינה 2020 של מרכז טאוב מציג נתונים על עומק המשבר במשק

"עם זאת, המשאבים שנסופו השנה הופנו להבטחת רשת ביטחון לאזרחים בהווה, ולעומת זאת רק חלק קטן מהם הופנה לצעדים שנועדו לסייע לאזרחים לפתח את כישוריהם והונם החברתי - כגון הרחבת מערך ההכשרות המקצועיות", מציינים החוקרים. "התקציב שיועד לצעדים אלו כמעט לא נוצל למרות ההבטחות - מתוך כ-4.7 מיליארד ש"ח שהובטחו נוצלו רק 1.5 מיליארד".

בחינת מספר התיקים הפעילים במערכת הרווחה מצביע על גידול של כ-9% במספר תיקי האלימות - מסך של כ-15 אלף תיקים בסוף 2019 לכ-16.5 אלף תיקים באוקטובר. "קשה לדעת כיצד ישפיע המשבר על רווחתם של האזרחים לאורך זמן, אך אין ספק שהדבר תלוי במירה רבה בנכונותה של הממשלה להותיר על כנו את תוכניות הסיוע, שנועדו להקל את מצוקתם של מחוסרי העבודה ולסייע בשילובם בשוק העבודה במשרות ראיות", אמר פרופ' ג'וני גל, ראש תוכנית מדיניות הרווחה במרכז טאוב.

במחקר השפעת הקורונה על הכלכלה, שערכו פרופ' בנימין בנטל וד"ר לביב שאמי, מציינים השניים כי היקפן של תוכניות הרוחות תשלומי מיסים, ובייחוד אלה הכרוכות במתן ערבויות למגזר העסקי, נמוך משמעותית בישראל בהשוואה למדינות אחרות. "עובדה זו מחלישה את יכולת העמידה של המגזר העסקי ועלולה להקשות על ההתאוששות מהמשבר", מזהירים החוקרים.

מחאת בעלי עסקים. "רשת ביטחון לאזרחים בהווה"

לעובריהם לעבוד מרחוק היו מעוניינים להגדיל את שיעור ההעסקה מהבית". במחקר על תפקוד מערכת הרווחה בקורונה מצאו פרופ' ג'וני גל ושביט מדהלה כי משבר הקורונה הביא להתרחבות העוני ואי-השוויון, שהיו גבוהים גם קודם לכן. זאת אף שכדי להתמודד עם המצוקות שיצר המשבר, תקציב ההוצאה על ביטחון סוציאלי ועל רווחה גדל בשנת 2020 ב-47% לכ-183 מיליארד ש"ח, והוקדש ברובו לביטוח אבטלה, לסיוע לעצמאים, לסיוע לנכים ולהרחבת מענק העבודה.

צעירים עד גיל 34 מתוך כ-1.15 מיליון דורשים בסך הכל (כלומר 44%, בעוד שחלקם בכוח העבודה עומד על כ-38%). בעוד שעובדים רבים נעדרו זמנית מעבודתם בתקופת הסגרים, קבוצה קטנה יותר של עובדים נותרה מחוסרת עבודה גם בזמן ההקלות. והיתה גם נקורת אור. "למשבר צפויות להיות השלכות נוספות על שוק העבודה, ואחת המרכזיות שבהן היא אימוץ פרקטיקת העבודה מרחוק", נכתב. "סקר מצב העסקים שערכה הלמ"ס הראה ש-16.5% מהמעסיקים שאפשרו

יובל בגנו

דוח מצב המדינה השנתי של מרכז טאוב בצל משבר הקורונה מסכם שנה עגומה: השקעה אפסית של הממשלה בהוצאת עובדים מהמשבר ביום שאחרי, החלשים נשארים מאחור, העצמאים קורסים ללא רשת ביטחון משמעותית, מערכת הרווחה עמוסה לעיפה - ואלה רק חלק מהממצאים.

לקראת סוף השנה האזרחית מפרסם הבוקר מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית בישראל את דוח מצב המדינה 2020.

במחקר על שוק העבודה בישראל, שערכו נעם זונטג, פרופ' גיל אפשטיין ופרופ' אבי וייס, מציינים השלושה כי שוק העבודה הישראלי ספג טלטלה עזה בעקבות מגפת הקורונה וצעדי הריחוק החברתי שנגקטו במסגרת ההתמודדות עימה.

בריקה לפי קבוצות גיל מגלה שעיקר הנפגעים הם צעירים ועובדים מבוגרים אחרי גיל הפרישה, במהלך הסגרים וביניהם. "ייתכן שהמבוגרים נפגעו מאוד בשל השתייכותם לקבוצת סיכון, ויש חשש שחלק ניכר מהם יישארו מחוץ לשוק העבודה לצמיתות, מה שעשוי לצמצם את כוח העבודה בישראל", מציינים החוקרים.

גם החוקרת שביט מדהלה מצאה כי מי שנפגעו במיוחד מהמשבר הם אוכלוסיית הצעירים - בשל מעמדם הרעוע בשוק העבודה ונטייתם לעבוד בענפים שנפגעו באורח קשה. באפריל נדשמו כרודשי עבודה כחצי מיליון